UUTISET

Voisulaa laitetaan päälle omantunnon mukaan. Olisi hyvä, jos olisi oikein löysä omatunto. **LAPSKOUSSIN SYÖJÄ RAUMALAISESSA RAVINTOLASSA**

Marjastajien rikkeet kuumentavat tunteita

Marjanpoimijoiden tekemät rikkeet ärsyttävät alueiden asukkaita jopa niin paljon, että poimijoita uhkaillaan aseilla.

Marjanpoimijoiden tekemät rikkeet kuumentavat tunteita.

”Siitä lähtien, kun thaipoimijat tulivat, yhteydenottoja on tullut vuosien varrella satoja”, kertoo Arktisten aromien toiminnanjohtaja **Simo Moisio**. Arktiset aromit on luonnontuotealan etujärjestö.

Välillä tilanteita yritetään ratkoa maastossa omakätisesti. Joka vuosi Moision tietoon tulee muutama tapaus, jossa marjanpoimijoita on uhattu aseella.

”Minullekin on tullut soittoja, joissa on uhattu, että lähtevät aseen kanssa maastoon”, hän kertoo.

Moision mukaan uhkaavissa tilanteissa poimijoiden pitää soittaa joko ostajalle tai suoraan hätänumeroon.

Hän ihmettelee aggressiivista suhtautumista marjanpoimijoihin. ”Ei pidä itse lähteä omankädenoikeutta toteuttamaan.”

”Rikkeitä tapahtuu”

Yleensä yhdistykseen soitetaan muun muassa autojen väärinpysäköinnistä, raakojen marjojen poimimisesta sekä polttopuiden ja polttoaineen varastamisesta.

”Myös taimikoista on tullut yhteydenottoja. Kun puolukka kasvaa avohakkuualueilla, ja sinne on istutettu uusia taimia, niin niitä on sitten polkeutunut”, Moisio kertoo.

Hänen mukaansa aina ei kuitenkaan saada selville, ovatko rikkeitä tehneet suomalaiset vai ulkomaiset marjanpoimijat. Varkauksissa voi olla kyse myös ammattirikollisista.

Arktiset aromit on laatinut ammattimaisille marjanpoimijoille uudet ohjeet, myös thain kielellä.

”Meidän tekemät ohjeet ei ole vähättelyn asia, koska kyllä näitä rikkeitä tapahtuu”, Moisio sanoo.

Häiriöihin puututaan

Marjanjalostusyritys Kiantama on avannut päivystyspuhelimen, johon voi soittaa poimijoiden aiheuttamista häiriöistä.

”Keskiarvoisesti vuorokautta kohden on tullut kolme puhelua”, päivystävään puhelimeen vastaava **Pirkka Juntunen** kertoo.

Yleensä soittoja tulee siitä, että marjanpoimijat ovat liian lähellä asutusta. Kun soittajat ilmoittavat auton rekisterinumeron, palaute saadaan nopeasti oikeille ihmisille.

”Myöskin seuraan sitä, että rupeaako samoille auton numeroille kertymään näitä ilmoituksia”, Juntunen kertoo.

”Jos on toistuvaa piittaamattomuutta, sanktioita kovennetaan poimijoiden esimiesten kautta.”

EMILIA PALOJÄRVI

Jokamiehenoikeuksien rajat ovat häilyviä

Kiistatapauksissa sovellettava tapauskohtaista harkintaa

Marjanpoimijoiden ja maanomistajien väliset selkkaukset nostavat esiin kysymyksen jokamiehenoikeuksien rajoista ja siitä, missä määrin asukkaat saavat estää poimijoita tulemasta mailleen.

Kuinka lähelle asutusta marjanpoimijat saavat tulla, MTK:n lakimies **Leena Penttinen**?

”Laissahan ei ole mitään metrimäärää säädetty, mutta näköetäisyyden päässä ollaan jo turhan lähellä. Pihapiirit pitää luonnollisesti rauhoittaa ja pysyä kauempana.”

Vesialueilla etäisyys asutukseen on määritelty jokamiehenoikeuksissa 150 metriin.

Hiihtäminen, ulkoilu, marjastus ja sienestys kuuluvat jokamiehenoikeuksien piiriin.

Närää on herättänyt ammattimaisten marjanpoimijoiden saapuminen suurina joukkoina.

”Missään tapauksessa ei saa aseen kanssa ryhtyä heilumaan, kuten nyt on jossain tapahtunut. Poimijoilta voi kyllä tiedustella, millä asialla liikutaan”, Penttinen toteaa.

”Jos luvattomuuksia tapahtuu, tulee ottaa yhteys poliisiin.”

Harmaata aluetta

Suomen laissa ei ole määritelty juridista eroa yksityishenkilöiden ja ammattimaisten ryhmien tekemän marjanpoiminnan välille.

Tulkinnanvaraisuuden vuoksi tilanteita on puntaroitava tapauskohtaisesti.

”Jokamiehenoikeuksista ei saa aiheutua vahinkoa. Jos poiminta tapahtuu liian lähellä pihapiiriä, paikka on erityiskäytössä tai ihmisten läsnäolo vahingoittaa aluetta, voidaan poimintaa rajoittaa.”

Maa- ja metsätalousministeri **Jari Koskinen** (kok.) ilmoitti viime kesänä haluavansa selvyyttä marjanpoiminnan pelisääntöihin. Ongelmatilanteissa maanomistajia kehotetaan olemaan yhteydessä maa- ja metsätalousministeriöön ja MTK:hon.

JUKKA KOIVULA

SAARA OLKKONEN

Museon tekstiilikonservaattori Mari Saari (vas.) mittasi, kuinka pitkiä pitsejä kilpailijat saivat aikaan puolessa tunnissa. Suvi Viitasalo (oik.) voitti kisan. Laura Koivula (keskellä) nypläsi ensimmäistä kertaa.

Pitsiviikko ilmentää kotiseutuylpeyttä

RAUMA (MT)
Jo 43:tta kertaa järjestetty Rauman pitsiviikko osoittaa viikkoa koordinoivan vs. kulttuurituottaja **Hanna Ikosen** mielestä raumalaisten elävää kotiseutuylpeyttä.

”Halutaan, että varsinkin kesä-Rauma näyttää mukavan puolensa ihmisille. Pitsiviikko on rakas asia, ja sen eteen ollaan valmiita tekemään töitä”, Ikonen sanoo. ”Halutaan näyttää, että osataan järjestää näin hieno tapahtuma.”

Pitsistä Rauma tunnetaan

Raumalaisille nyplätty pitsi on merkinnyt tärkeää toimeentulon lähdettä jo ainakin 1750-luvulta alkaen. Tuolta ajalta on maininta, että kaupungissa valmistui 4 000 kyynärää eli lähes 2 400 metriä pitsiä. Moni pieneläjä sai pitsillä välttämättömän elantonsa.

Pitsit ovat edelleen elävä osa raumalaisuutta. Kaupungissa tehdään edellisten vuosisatojen rikkaiden mallistojen mukaisia pitsejä, mutta moni ammentaa vanhasta inspiraatiota täysin uusiin oivalluksiin.

Tänäkin vuonna pitseistä saatu innoitus näkyi pitsiviikon annissa. Raumalle ja lähikuntiin levittäytyi käsityöperinneviikko, oli näyttelyitä, lasten pitsiviikkoa, monipuolista konserttitarjontaa ja viikon huipennuksena Mustan pitsin yö -festivaali.

”Jos on hyvä keli, Mustan pitsin yössä on mukana varmaan noin 15 000 ihmistä. Jo päivällä olen bongannut aika monella yllään mustaa pitsiä. Se on tosi hieno juttu”, Ikonen kiittää mustan pitsin teemaan tarttuneita.

Pitsiviikko voi sanana kalskahtaa monen mielestä vanhanaikaiselta, ”mummoilta ja nypylöiltä”. Ikonen tyrmää vanhanaikaisuuden täysin.

”Pitsiviikko on älyttömän hyvä kokonaisuus. Se on kaikenikäisten toimiva kaupunkitapahtuma, jossa on ideaa ja leppoisaa meininkiä. Nypläys on tärkeä juttu, ja se näkyy edelleen. Raumalaisuudesta ollaan ylpeitä”, Ikonen kehuu.

”Pitseistä ollaan Raumalla ylpeitä”, sanoo kulttuurituottaja Hanna Ikonen Pitsiviikon pop-up-kaupassa Little lace shopissa.

Ikoselle tämänvuotisen tapahtuman merkittävä osa oli nuorten bänditapahtuma.

”Minusta nuoret ovat olennaisen tärkeä kohderyhmä. Nuoret esiintyjät saivat soittaa kunnon lavalla ja äänentoistolla. Porukkaakin oli hyvin kuuntelemassa, vaikka oli kalseaa.”

Kynnys matalalla

Raumalla on monipuolista kulttuuritarjontaa ympäri vuoden. ”Ihmisillä on intoa järjestää ja houkutella muita paikalle”, miettii Ikonen.

Pitsiviikko profiloituu kaupungin kulttuuripalveluihin. Kynnys tapahtumien järjestämiseen on tehty matalaksi, sillä apua saa esimerkiksi lupien hakemiseen.

”Se on iso imagollinen asia. Ihmisten on helppo tulla mukaan ja ilmoittaa oma tapahtumansa. Emme rajoita mitään pois. Tasavertaisuus toteutuu tässä viimeisen päälle”, Ikonen korostaa.

Pitsiviikko elää voimissaan.

”Ensi vuotta ajatellaan, kun tämänvuotisen tapahtuman palautteet on luettu ja tapahtuma purettu. Siitä se alkaa.”

MAIKKI KULMALA

Lyömäsoitinmusiikkia ja perinneruokaa

RAUMA (MT)
Ksylofonilla ja marimboilla soitettu Dingon Levoton Tuhkimo vastaanotti Maaseudun Tulevaisuuden toritoimituksen perjantaina Raumalla.

”Harkitsematon riski”, kommentoi poikaporukka nauraen porilaisen yhtyeen musiikin soittamista. Kaupunkien välinen kinastelu on pitkä perinne länsirannikolla.

Eero Petrell, **Sampo Kuusisto**, **Vilho Eriksson**, **Johannes Virolainen** ja **Tatu Tyykilä** kuuluvat Rauman poikasoittokunnan lyömäsoittajiin.

Kaupunki tilasi viime kesäksi poikasoittokunnalta katusoittoyhtyeitä, joissa osa pojista oli mukana. He haaveilivat jo silloin lyömäsoitinporukan tuomisesta kaduille. Tänä kesänä haave toteutui, kun kaupunki tilasi heidät kahden marimban ja yhden ksylofonin kanssa heinäkuun arkipäiviksi soittamaan torille ja kaduille.

Sampo Kuusisto, Vilho Eriksson, Johannes Vihervirta, Tatu Tyykilä ja Eero Petrell soittivat ksylofonia ja marimbaa perjantaina Raumalla.

Palaute on ollut positiivista ja levyäkin kysellään, pojat kertoivat.

”Usein kysytään, ollaanko me suomalaisia”, naurahti Eero Petrell.

Perinneruokaa meriltä

”Lapskoussi on perinteinen raumalainen ruoka”, kertoi Teatteriravintola Ankkurin työntekijä **Elisa Mäenranta**.

Hän esitteli ravintolan lounaspöydän erikoisuutta, mössöksi haudutettua peruna-, juures- ja lihaseosta.

Lapskoussi on raumalainen perinneruoka, joka on kulkeutunut satamakaupunkeihin alun perin merimiesten matkassa.

Ruokalajin epämääräinen ulkomuoto ei pelästyttänyt ainakaan paikallisia asiakkaita.

”Kaupungin paras lapskoussi”, huikkasi eräs asiakas.

”Voisulaa laitetaan päälle omantunnon mukaan. Olisi hyvä, jos olisi oikein löysä omatunto”, naurahti toinen.

Ravintolassa on kehitetty karjalanpiirakoista versio, joka on täytetty lapskoussilla.

Alun perin merimiesten tunnetuksi tekemää ruokaa tarjoillaan Teatteriravintola Ankkurissa joka perjantai.

Uusia lukijoita

Perjantainen Maaseudun Tulevaisuus löysi tiensä moneen uuteen kotiin. Moni, joka ei ollut lehteä ennen nähnytkään, otti sen mukaansa toritoimituksen kojulta.

Pitkäaikaisiakin lukijoita Raumalta löytyi. Lehti on tullut **Mika Yrjälälle** kaksi vuotta ja ennen sukupolvenvaihdosta hänen isälleen kymmeniä vuosia.

”Pidän lehdestä, siinä on paljon tarpeellista asiaa”, Yrjälä sanoi.

Hän toi lapsensa Rauman pitsiviikoille, jossa viettää heidän kanssaan mukavan päivän joka vuosi.

HANNA SALONEN

PTT:N TALOUSTUTKA

Hiljainen heinäkuu kiireen keskellä

Parina viime viikkona Helsingin keskustaan on päässyt ajamaan ilman ruuhkia, monet ravintolat ovat sulkeneet ovensa ja toimistossa yksi kahvipannullinen riittäisi koko porukalle päiväksi jos toiseksikin. Töissä on hiljaista. Suomi lomailee.

Myös puukauppa on tyypilliseen tapaansa hiljentynyt heinäkuuksi. Hengähdystauko onkin ansaittu kiireisen alkuvuoden jälkeen. Alkuvuosi on ollut puukaupassa vuosituhannen kolmanneksi vilkkain, vain vuonna 2003 ja huippuvuotena 2007 kertyi suurempia puukauppamääriä. Puuta on myyty yksityismetsistä reilu kymmenesosa enemmän kuin viime vuoden alkupuoliskolla.

Puukauppa painottui alkuvuonna hieman viime vuosia enemmän tukkikauppaan. Pitkäaikaiseen keskiarvoon verrattuna puutavaralajien suhteet ovat kuitenkin melkoisen vakaita – havutukin osuus havupuukaupoista on vain hieman 20 vuoden keskiarvoa suurempi. Kaikille puutavaralajeille on siis riittänyt kysyntää.

Puut eivät jää pitkäksi aikaa pystyyn – vilkasta kauppaa on tukenut vilkas hakkuutoiminta. Toukokuun loppuun mennessä oli hakattu jo noin 15 prosenttia kymmenen vuoden keskiarvoa enemmän puuta. Hakkuita ja puukauppaa eivät ole tänä vuonna vauhdittaneet myrskyt tai politiikkatoimenpiteet, vaan hiljalleen virkoamassa oleva metsäsektori.

Hakkuutoiminnan perustana on siis tervehtynyt metsäteollisuustuotteiden kysyntä, erityisesti ulkomailta.

Sahatavaran ja sellun vienti oli alkuvuonna viime vuoden alkua vilkkaampaa, ja paperin vienti pysytteli viime vuoden alun lukemissa. Sahatavaran tuotanto pyörii nimenomaan vientikaupan vetämänä kotimaan kysynnän elpymistä vielä odoteltaessa. Myönnetyt rakennusluvat kun laskivat taas tämän vuoden alkukuukausina pariin viime vuoteen verrattuna.

Hiljaisen heinäkuun jälkeen palataan toimistoihin, hakkuille ja puukauppojen ääreen. Tukin ja kuitupuun keskihinnat näyttäisivät olevan tututtuun tapaansa hieman alenemassa alkukesän hinnoista kohti loppuvuotta. Keskihintoihin vaikuttaa muun muassa leimikon korjattavuus sulanmaan kaudella, joten keskihinnan laskua selittää osaltaan puukauppojen painottuminen talvikorjuuleimikoihin.

Jos vientimaiden taloudessa ei tapahdu suuria muutoksia, lopputuotteiden kysyntä pysyy hyvänä. Suuria hinnan nousuja ei ole kuitenkaan odotettavissa lopputuotemarkkinoillekaan.

Enteet lupailevat metsäsektorille mukavan vilkasta syksyä jatkoksi alkuvuodelle.

PAULA HORNE
on tutkimusjohtaja PTT:stä.
paula.horne@ptt.fi

Turmajunan kuski pidätettiin

Espanjan turmajunan kuljettaja on pidätetty epäiltynä ainakin törkeistä kuolemantuottamuksista. Keskiviikon junaturmassa kuoli vähintään 78 ihmistä. Julkisuudessa olleiden tietojen mukaan juna kulki reilua ylinopeutta suistuessaan tuhoisasti radalta.

MT-STT

Tilaa kuivuritäyttö. Nyt.

MPÖ2 Premium on käytössä edullisin moottoripolttoöljy. Se ylittää markkinoilla olevien perinteisten moottoripolttoöljyjen ominaisuudet puhtaana pitävien ja pesevien tehoaineiden ansiosta. Suuttimet ja ruiskupumppu pysyvät puhtaina ja optimaalisissa säädöissä. **Säästöä polttoainekulutukseen ja huoltokustannuksiin.**

Teho Opti Premium on puolestaan käytössä edullisin polttoöljy lämmityslaitteisiin ja se sopii myös erinomaisesti kuivurikäyttöön. Teho Opti Premium pitää suuttimet ja palopinnat puhtaampina sekä puhdistaa aiemman lian. **Säästöä lämmitys- ja huoltokustannuksiin.**

Tilaa netistä **www.st1.fi** tai soita **0800 166 266**.